

2. Індустріальні парки: Верховна Рада прийняла законопроект в цілому. URL : <https://decentralization.gov.ua/news/13976> (дата звернення: 21.10.2021).
3. Офіційний сайт проекту «Екополіс ХТЗ». URL : <https://ecopolishtz.com/ua> (дата звернення: 22.10.2021).
4. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про індустріальні парки». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70639 (дата звернення: 22.10.2021).

КОРІНЬ Мирослава, д.е.н., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом,
Український державний університет залізничного транспорту

СТРАТЕГІЧНІ ПРОЄКТИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Залізничний транспорт протягом тривалих років завдяки величезній пропускній здатності власної інфраструктури забезпечував лідируючі позиції України у транзитному рейтингу країн. Наразі Україна втратила не лише статус провідного транзитного вузла, але й лівову частку доходів для власного бюджету. За останні 10 років транзит вантажів скоротився більш ніж в тричі (на 36,99 млрд. т-км) і становив у 2020 році лише 14276,1 млн. т-км [1]. З одного боку, причиною падіння транзитних перевезень на залізничному транспорті стали макроекономічні чинники, зумовлені загостренням воєнно-політичної та економічної кризи в країні. З іншого – погіршення рівня використання транзитного потенціалу українських залізниць обумовлено зростанням технологічної відсталості їх інфраструктури, що обмежує швидкість та значно знижує якість транспортних перевезень в країні.

В умовах приєднання України до Європейської політики сусідства і програм ЄС, що орієнтовані на підтримку співробітництва країн-партнерів з транскордонних регіонів, створюються реальні можливості для реалізації спільних транскордонних проєктів розвитку інфраструктури українських залізниць, орієнтованих на покращення транспортного сполучення з країнами ЄС та відродження транзитного потенціалу залізничного транспорту.

Транскордонне співробітництва криє в собі величезний потенціал для реалізації стратегічних для залізничного транспорту інфраструктурних проєктів, що орієнтовані не тільки розширення її потужності, а на розширення сполучення з транскордонними країнами, зважаючи на інтенсифікацію міграційних процесів. Про пріоритетність реалізації інфраструктурних проєктів на засадах транскордонної співпраці свідчить і те, що Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року передбачено спільне виконання 39 проєктів розвитку української інфраструктури, які є частиною плану розбудови мережі TEN-T і будуть втілені на засадах співпраці з країнами

ЄС [2]. Також нещодавно на рівні міністерство України та Польщі анонсовано виконання 2 інфраструктурних проєктів, один з яких пов'язаний з будівництвом залізничного сполучення між Варшавою і Трускавцем задля залучення додаткового обсягу туристичних потоків в країни, а інший – впровадження швидкісного залізничного сполучення між Варшавою і Києвом.

Враховуючи те, що сьогодні Україна активно розвиває відносини з транскордонними регіонами, а залізничний транспорт гостро потребує реалізації інфраструктурних проєктів, спрямованих на розширення його пропускних здатностей і спрощення транспортно-логістичного сполучення, до стратегічних транскордонних проєктів розвитку інфраструктури українських залізниць слід віднести:

по-перше, проєкти, орієнтовані на розвиток мультимодальних і контейнерних перевезень, а саме ті із них, що пов'язані з розбудовою контейнерних терміналів, сухих портів, транспортно-логістичних центрів, роботизованих складських комплексів та вузлів;

по-друге, проєкти, що спрямовані на розвиток швидкісного пасажирського сполучення і стосуються розбудови Smart-вокзалів, створення цифрових сервісів і платформ, організації нових сезонних й туристичних маршрутів, а також проведення подальшої електрифікації ділянок залізниць;

по-третє, проєкти, що стосуються оновлення бази рухомого складу залізниць і пов'язані зі створенням спільних цифрових виробництв, модернізацією і цифровою трансформацією ремонтних баз, що створить можливість для випуску безпілотного «розумного» рухомого складу.

Таким чином, з розвитком відносин з західними партнерами – країнами ЄС, для України створюється реальна можливість відродити колишній транзитний потенціал, ініціюючи і реалізуючи проєкти розвитку інфраструктури залізниць у рамках транскордонних регіонів. Виконання транскордонних інфраструктурних проєктів розвитку залізниць дозволить не лише покращити сполучення з західними партнерами, а й сприятиме залізничного транспорту до глобальних ланцюгів постачань.

Література

1. Довідник основних показників роботи регіональних філій АТ «Українська залізниця» (2005-2020 роки). Київ, 2021. 41 с.
2. Омелян В. 39 українських інфраструктурних проєктів, що передбачені «Drive Ukraine 2030», включені до Індикативного плану розбудови Транс'європейської транспортної мережі. Урядовий портал: веб-сайт. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/39-ukrayinskih-infrastrukturnih-proektiv-shcho-peredbacheni-drive-ukraine-2030-vklyucheni-do-indikativnogo-planu-rozbudovi-transyevropejskoyi-transportnoyi-merezhi-volodimir-omelyan> (дата звернення: 28.10.2021).